Analiza podstawowych statystyk meczowych zawodników ligi NBA

Marcin Miśkiewicz, Adrian Sobczak
12 grudnia 2021

1 Wprowadzenie

Odkąd profesjonalne organizacje sportowe zaczęły zatrudniać na pełen etat analityków i statystyków, charakter całych dyscyplin uległ pewnego rodzaju rewolucji. Specjaliści od danych z miejsca stali się bezpośrednimi doradcami kadry trenerskiej, a wyniki ich prac wprowadziły nowe trendy w sposobach treningu i samej gry. Dzisiaj system szkolenia oparty jedynie na solidnym przygotowaniu fizycznym ustępuje miejsca podejściu strategicznemu, mającemu w arsenale analizy wideo, pomiary wydolnościowe czy taktyki wyliczone pod konkretnych rywali. Jako kolebkę wdrażania zaawansowanej statystyki do sportu powszechnie uznaje się najsilniejszą ligę koszykarską na świecie — NBA (National Basketball Association). Dopiero amerykańscy pionierzy zainspirowali nowym sposobem myślenia działaczy z innych dyscyplin, takich jak piłka nożna czy siatkówka.

2 Cel pracy

Mimo że wewnętrzne statystyki klubów NBA są ściśle chronione, istnieją również powszechne bazy danych gromadzące szereg informacji na temat konkretnych zawodników. W niniejszej pracy wykorzystamy jeden z takich zbiorów i na jego podstawie wysuniemy garść wniosków m.in na temat panujących trendów w lidze, czy zależności pomiędzy poszczególnymi wynikami i parametrami fizycznymi graczy. Głównym celem analizy będzie uzyskanie charakterystyki najskuteczniejszych zawodników, czyli innymi słowy, odpowiedzenie na pytanie co łączy ze sobą najlepszych graczy. Przy okazji wyróżnimy zawodników o profilach unikalnych — grających inaczej niż większość teoretycznie podobnych do nich koszykarzy.

	min.	max.	średnia	mediana	braków
wzrost [m]	1.62	2.28	1.95	1.95	97
punkty	0	31.8	6.36	5.1	15
asysty	0	11.2	1.44	1	15
zbiórki	0	22.9	2.98	2.4	307
liczba sezonów	0	22	4.3	3	0

Tabela 1: Podsumowanie zmiennych ilościowych.

3 Opis danych

Do analizy wykorzystamy tabelę "Player_Attributes" z bazy danych "Basketball dataset (version 211)" udostępnionej przez Wyatta Walsha na platformie Kaggle [1] (na licencji CC BY-SA 4.0 [2]). W tabeli znajdziemy aż 37 zmiennych określonych dla 4500 zawodników (zarówno aktywnych, jak i tych na sportowej emeryturze). Na potrzeby tej analizy wykorzystamy jedynie 9 interesujących nas cech: imię i nazwisko zawodnika, wzrost, narodowość, nazwę klubu, średnią liczbę punktów/asyst/zbiórek na mecz, nominalną pozycję oraz liczbę pełnych sezonów rozegranych w lidze.

3.1 Przygotowanie zmiennych ilościowych

Część danych zawiera braki — nie każdy zawodnik ma przypisany wzrost, czy wszystkie statystyki meczowe. W tabeli [1] umieściliśmy krótkie podsumowanie dla zmiennych ilościowych. Widzimy, że braków danych jest stosunkowo niewiele jak na 4500 rekordów. Dla zbiórek¹ mamy znacząco więcej braków niż dla pozostałych statystyk meczowych. Być może wpływ ma na to fakt, że zbiórki w meczach zostały oficjalnie zliczane dopiero od 1950 roku, w piątym sezonie ligi NBA.

Warto zaznaczyć, że wzrost domyślnie zapisany był w calach, jednak mając na uwadze czytelność pracy, konwertujemy wszystkie wartości na metry (korzystamy z przelicznika: 1 cal = 2,54 cm).

3.2 Przygotowanie zmiennych kategorycznych

W rozpatrywanym zbiorze danych możemy wyróżnić aż 51 różnych drużyn. Spośród nich 30 funkcjonuje do dzisiaj. Bez przypisanego klubu figuruje 664

¹Na przestrzeni całej pracy będziemy posługiwać się wygodnym skrótem myślowym — pisząć "zbiórki", "asysty" lub "punkty" zawodnika, mamy oczywiście na myśli ich średnią liczbe w przeliczeniu na jeden mecz.

zawodników. Chcielibyśmy zaznaczyć, że nie znamy dokładnej metody kojarzenia zawodnika z danym klubem. Autor bazy danych nie podał informacji na jakiej zasadzie graczom przypisywany jest zespół, ale wiemy, że nie jest to ostatni klub w którym emerytowany już zawodnik kończył karierę (gdyby tak było Michael Jordan byłby skojarzony z Washington Wizards, a jest z Chicago Bulls). Na potrzeby tej analizy zakładamy, że graczom przypisywany jest klub w którym zaliczyli najwięcej występów meczowych, jednak nie dysponujemy danymi by móc jednoznacznie potwierdzić zasadność tej interpretacji.

W analizowanych danych możemy wyróżnić 3 podstawowe pozycje koszykarskie: Guard (rozgrywający i rzucający obrońcy), Forward (skrzydłowi) oraz Center (podkoszowi). Dodatkowo niektórym zawodnikom przypisana jest kombinacja dwóch z wymienionych pozycji np. Center-Forward, co w tym przypadku oznacza podkoszowego, który może grać również na skrzydle. Dla uproszczenia analiz przyjmiemy, że w przypadku takich graczy, jako nominalną pozycję na parkiecie, będziemy brać pierwszą z wymienionych. Zatem wszystkich Center-Forward klasyfikujemy jako Center, a wszystkich Forward-Center jako Forward. Zawodników bez przypisanej jakiejkolwiek pozycji mamy w zbiorze danych zaledwie 60.

Dodajmy jeszcze, że każdy zawodnik ma przypisaną narodowość oraz nie ma zawodników bez wpisanego imienia i nazwiska.

Źródła

- $[1] \quad www.kaggle.com/wyattowalsh/basketball$
- [2] creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/